

Dosarul nr. 2ra-1306/22
2-21069268-01-2ra-16092022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud. N. Russu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud. A. Malii, V. Cotorobai, I. Țurcanu

ÎNCHEIERE

9 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ludmila Bobeico,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ludmila Bobeico împotriva Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Inspectoratul de poliție Criuleni și Zavtoni Sergiu, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională,

împotriva deciziei din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 6 mai 2021, Ludmila Bobeico a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Finanțelor și Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Inspectoratul de poliție Criuleni și Zavtoni Sergiu, solicitând încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru atragere ilegală la răspundere contravențională, încasarea sumei de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate la examinarea cauzei contravenționale, precum și, a sumei de 1000 lei cu titlu de cheltuieli suportate în prezenta cauză civilă.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la 5 august 2017, inspectorul de poliție din cadrul Inspectoratului de poliție Criuleni, Sergiu Zavtoni i-a intentat un proces-verbal cu privire la contravenție, în baza art. 353 alin. (2) din Codul contravențional, pe faptul că la 1 august 2017, ora 14.00, în s. Rîșcova, r-nul. Criuleni, a fost agresat fizic șeful-interimar al SP nr. 4 a Inspectoratului de poliție Criuleni, Savin Rodion, în urma căruia i-a fost jignită onoarea și demnitatea.

Procesul-verbal cu privire la contravenție a fost expediat de Inspectoratul de poliție Criuleni pentru examinare la Judecătoria Criuleni, unde s-a solicitat aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

Iar, prin hotărârea Judecătoriei Criuleni nr. 4-10/17 din 23 noiembrie 2017, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție și s-a dispus încetarea procesului contravențional.

Hotărârea Judecătorei Criuleni nr. 4-10/17 din 23 noiembrie 2017 este definitivă și irevocabilă, fiind menținută în vigoare prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 4r-3545/17 din 10 ianuarie 2018.

A menționat că potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 4r-3545/17 din 10 ianuarie 2018, agentul constatator respectiv în cadrul activității sale de constatare a faptei contravenționale incriminate a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție sus menționat cu încălcarea prevederilor legale de constatare a faptei contravenționale cuprinse în art. 440, 443, 445 din Codul contravențional.

La fel, a indicat că, Curtea de Apel Chișinău în decizia sa a constatat că în cadrul acestui proces contravențional, ca urmare a acestor încălcări, agentul constatator a încălcat dreptul la apărare contravenientului, precum și nu au fost prezentate probe suficiente pentru demonstrarea vinovăției acestuia în comiterea contravenției indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție.

Reclamanta consideră că la data de 5 august 2017 – 23 noiembrie 2017, a fost acuzată neîntemeiat de Inspectoratul de poliție Criuleni în comiterea contravenției prevăzută de art. 335 alin. (2) din Codul contravențional, în condițiile în care de fapt nu a comis contravenția ce i se incriminează și nici nu a existat în fapt o astfel de contravenție.

În urma acțiunilor ilegale ale agentului constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Criuleni exprimată prin intentarea ilegală a procesului-verbal cu privire la contravenție și acuzarea sa în comiterea contravenției prevăzută de art. 353 alin. (2) din Codul contravențional, a fost impusă să suporte unele cheltuieli neprevăzute și necesare în scopul apărării drepturilor în cadrul procesului contravențional și anume: prezentarea la sectorul de poliție Râșcova pentru înaintarea procesului-verbal contravențional și darea explicațiilor, cheltuielilor de deplasare la ședința de judecată din 23 noiembrie 2017 și la ședința de judecată de la Curtea de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2018, fapt confirmat prin copia procesului-verbal al ședinței de judecată, copia hotărârii Judecătorei Criuleni nr. 4-10/17 din 23 noiembrie 2017 și copia deciziei nr. 4r-3545/17 din 10 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care în total constituie 2 000 lei.

Consideră că în rezultatul acțiunilor ilegale ale agentului constatator, exprimate prin intentarea ilegală a procesului-verbal cu privire la contravenție, a suportat suferințe psihice, sentiment de anxietate, stres și neliniște sufletească, sentiment de neputință, sentiment de frustrare și umilință, stare de frică și incertitudine de lungă durată, perturbare a vieții, diminuare a reputației pe care o are în urma activității de 40 ani ca profesoară, pierderea de oportunitate, amărăciuni și chiar disperare, care i-au afectat grav starea psihică.

Suferințele fizice și psihice enunțate constituie un prejudiciu moral pe care le apreciază în echivalent bănesc în sumă de 50 000 lei, pe care pârâții sunt obligați să i-1 recupereze.

Prin hotărârea din 20 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, sa respins cererea de chemare în judecată depusă de Ludmila Bobeico împotriva Ministerul Finanțelor și Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Inspectoratul de poliție Criuleni și Zavtoni Sergiu cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională, ca neîntemeiată.

La 18 octombrie 2021, Ludmila Bobeico a declarat apel, solicitând casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la o nouă judecare.

Prin decizia din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Ludmila Bobeico, s-a casat hotărârea din 20 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a adoptat o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ludmila Bobeico împotriva Ministerul Finanțelor și Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Inspectoratul de poliție Criuleni și Zavtoni Sergiu cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a menționat că în cauzele în care se pretinde repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, acțiunea urmează a fi îndreptată împotriva Ministerului Justiției, care este unicul organ ce reprezintă statul pe această categorie de cauze.

La caz, Ludmila Bobeico prin acțiunea înaintată a solicitat repararea prejudiciului material cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională îndreptându-și pretențiile împotriva Ministerului Finanțelor.

Astfel, Colegiul instanței de apel a conchis că pretențiile formulate de Ludmila Bobeico urmează a fi respinse ca fiind depuse împotriva pârâtului necorespunzător.

La 23 august 2022, Ludmila Bobeico a declarat recurs împotriva deciziei din 5 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs sau casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, trimitând cauza spre rejudecare în prima instanță în cazul în care v-a consta încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f) din Codul de procedură civilă.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele dreptului material, inclusiv prevederile art. 385 alin. (1) lit. d), art. 388 lit. d) din Codul de procedură civilă.

Colegiul de apel urma să aplice art. 385 alin.(1) lit. d), să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță.

Colegiul civil a constatat necesitatea intervenirii în proces a Ministerului Justiției, calificând ca ilegale actele primei instanțe în vederea neatragerii acestuia în proces, din care motiv a dat o soluție de admitere a cererii de apel și casare a hotărârii primii instanțe.

În același timp, a aplicat eronat normele dreptului material, anume ale Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, care stabilește în mod expres că, calitatea de pârât în această categorie de cauze revine Ministerului Justiției.

Acest pârât nu a fost antrenat în proces, reiese că instanța de apel urma să caseze hotărârea primei instanțe și să remită cauza la o nouă rejudecare, coroborând aceste norme cu prevederile art. 388 lit. d) din Codul de procedură civilă, care prevede ca temei de remitere a cauzei la rejudecare, faptul că: instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces: sau cel puțin urma să fie aplicat temeiul prevăzut de art. 388 lit. b) din Codul de procedură civilă.

A susținut că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 183 și 185 din Codul de procedură civilă la aprecierea acțiunilor primei instanțe

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată recurentei la 22 iunie 2022 (f.d.178), iar recursul a fost depus la 23 august 2022, este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin referințele depuse, reprezentanții Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului de poliție Criuleni, au solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în

cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 §1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Ludmila Bobeico, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ludmila Bobeico.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat